

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2007 - 2013

«ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΩΣΗ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

2^η Προκήρυξη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Νοέμβριος 2009

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το Σχέδιο αυτό είναι προσαρμοσμένο και θα εφαρμοσθεί με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

1. Σκοπός

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών από **18 έως 55 ετών** που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα εξαιρουμένων αυτών που περιλαμβάνονται στο **Παράρτημα Ι** που επισυνάπτεται **«Μη επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες»** αξιοποιώντας τις γνώσεις, την κατάρτιση και τα talέντα τους. Ο σκοπός αυτός προβλέπεται να επιτευχθεί με την αξιοποίηση κινήτρων υπό την μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων και εκπαιδευτικών σεμιναρίων κατάρτισης για τη δημιουργία νέων και βιώσιμων **πολύ¹ μικρών επιχειρήσεων**.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, στη χρήση καινοτόμων μεθόδων παραγωγής και προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών, στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα του περιβάλλοντος και γενικά στην προώθηση σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία δυναμικών, εξελίξιμων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων.

2. Χρηματοδότηση του Σχεδίου

Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ε.Ε. στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα».

Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Σχεδίου κατά την διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του ανέρχεται στα €5 εκ. Το ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες της 2^{ης} προκήρυξης θα είναι τουλάχιστο €1.8 εκ. και σε περίπτωση που

---

¹ Σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06/05/2003 και αριθμό 2003/361/ΕΚ, πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζόμενους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €2 εκ.

μέρος τους δεν δεσμευθεί στα πλαίσια της 2^{ης} προκήρυξης, το υπόλοιπο θα μεταφερθεί για τις ανάγκες μιας πιθανής τρίτης προκήρυξης για υποβολή αιτήσεων. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που μετά από τη θετική εξέταση τυχόν ενστάσεων στα αποτελέσματα της κάθε προκήρυξης απαιτηθεί πρόσθετο ποσό για ικανοποίηση των αιτήσεων που τελικά εντάσσονται στο Σχέδιο αυτό θα εξασφαλίζεται από διαθέσιμα υπόλοιπα.

3. Περίοδος Εφαρμογής του Σχεδίου

Το Σχέδιο θα εφαρμοσθεί κατά την περίοδο 2008 – 2013 και οι αιτήσεις από τις δικαιούχες γυναίκες θα υποβάλλονται κατά τις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους που θα ανακοινώνονται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Υπουργείο).

4. Φορέας Υλοποίησης

Την ευθύνη της διαχείρισης και υλοποίησης του Σχεδίου, έχει η **Υπηρεσία Βιομηχανικής Ανάπτυξης** (Υπηρεσία) του Υπουργείου. Ειδικότερα η Υπηρεσία αναλαμβάνει:

- Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας θα αναληφθούν σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των Διαρθρωτικών Ταμείων.
- Την εκτύπωση και διανομή του αναγκαίου υλικού.
- Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής και την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώριση των προτάσεων, τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών και την παροχή κάθε μέσου που απαιτείται για την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Σχεδίου.
- Την υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης και ένταξης των προτάσεων στο Σχέδιο.
- Την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και ολοκλήρωσης των έργων μέσα στο πλαίσιο του συστήματος παρακολούθησης που καθορίζεται και τη διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των δικαιούχων.

- Τον έλεγχο και επαλήθευση / βεβαίωση των δαπανών και φυσικής προόδου σύμφωνα και με το σύστημα ελέγχων που θα καθορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή.
- Τον έλεγχο για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων που εντάσσονται στο Σχέδιο, με τις Εθνικές και Κοινοτικές Πολιτικές.

5. Επιτροπή Βαθμολόγησης

Οι αξιολογήσεις και βαθμολογήσεις των υποβαλλομένων προτάσεων διενεργούνται από Επιτροπή η οποία απαρτίζεται από:

- ένα Λειτουργό της Υπηρεσίας Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος)
- ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών ή του Γραφείου Προγραμματισμού
- ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως

Η Επιτροπή βαθμολογεί τις αιτήσεις με βάση τα **κριτήρια επιλογής** τα οποία γνωστοποιήθηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» και υποβάλλει τα αποτελέσματα της για επικύρωση στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου.

Η Επιτροπή κατά τις συνεδρίες της έχει απαρτία όταν παρευρίσκονται τουλάχιστον τα τρία από τα τέσσερα μέλη της περιλαμβανομένου και του Προέδρου της και στο έργο της υποστηρίζεται από λειτουργούς της Υπηρεσίας.

6. Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου

α) Τα στάδια υλοποίησης του Σχεδίου είναι:

- ❖ Η δημόσια πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων από τις δικαιούχες ενδιαφερόμενες γυναίκες. Η πρόσκληση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η οποία θα ανακοινώνεται δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης και θα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των Διαρθρωτικών Ταμείων.

- ❖ Η αρχική εξέταση των αιτήσεων από την Υπηρεσία, η οποία θα ελέγχει κατά πόσο αυτές πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις για ένταξή τους στο Σχέδιο, τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, πληρότητας και κανονικότητας του έργου και τη συμβατότητά τους με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές (τα κριτήρια αυτά περιγράφονται στο συνημμένο **Παράρτημα II**).
- ❖ Η αξιολόγηση και βαθμολόγηση των υποβαλλομένων προτάσεων από την Επιτροπή Βαθμολόγησης σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής (επισυνάπτονται ως **Παράρτημα III**) του Σχεδίου.
- ❖ Η ένταξη με επικύρωση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού των προτάσεων που θα επιλεγούν για να ενταχθούν στο Σχέδιο σύμφωνα και με το διαθέσιμο κονδύλι.
- ❖ Η πληροφόρηση των αιτητριών των οποίων οι προτάσεις εντάχθηκαν και αυτών που δεν θα ενταχθούν στο Σχέδιο.
- ❖ Η οργάνωση ειδικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων κατάρτισης και επιμόρφωσης σε θέματα επιχειρηματικότητας τα οποία θα παρακολουθήσουν οι νέες επιχειρηματίες που θα ενταχθούν στο Σχέδιο.
- ❖ Η υπογραφή της **Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης** από όσες δικαιούχες τελικά θα ενταχθούν στο Σχέδιο.

β) Για το Σχέδιο Ενίσχυσης της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας θα εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΚ) απρ.1998/2006 της Επιτροπής που αφορά στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ο οποίος λήγει στις 30.6.2014. Με βάση το άρθρο 2 του Κανονισμού αυτού το ανώτατο όριο των χορηγιών ήσσονος σημασίας που μπορεί να παραχωρηθεί σε κάθε δικαιούχο επιχείρηση ανά τρία οικονομικά έτη ανέρχεται στις €200.000 νοούμενου ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του ίδιου Κανονισμού η επιχείρηση **δεν είναι προβληματική**. Για την ερμηνεία του όρου «προβληματική επιχείρηση» επισυνάπτεται ως **Παράρτημα V** σχετική επιστολή του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων με ημερομηνία 26/3/2007.

γ) Τα παρεχόμενα με το Σχέδιο αυτό κίνητρα έχουν την μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων. Η χρηματοδότηση, εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς το έργο, αφορά μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις επιλέξιμων δαπανών.

δ) Οι δικαιούχες εργοδοτούμενες των εταιρειών που θα συσταθούν μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου θα δεσμευθούν να συμμετάσχουν σε **ειδικό πρόγραμμα**

κατάρτισης σε θέματα επιχειρηματικότητας που θα οργανωθεί από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (Αν.Α.Δ.) Το κόστος των σεμιναρίων αυτών θα επιχορηγείται τουλάχιστον κατά 50%.

Διευκρινίζεται ότι η παρακολούθηση των σεμιναρίων αυτών από γυναίκες που είναι κάτοχοι πτυχίου ή μεταπτυχιακού τίτλου στα οικονομικά ή στην διοίκηση επιχειρήσεων ή σε άλλο συναφές θέμα θα είναι προαιρετική αλλά για κάθε αιτήτρια θα αποφασίζει η Επιτροπή Βαθμολόγησης.

Το πρόγραμμα κατάρτισης θα εφαρμόζεται σε περίοδο 4 – 6 εβδομάδων περίπου και θα περιλαμβάνει διαλέξεις ή/και εργαστήρια.

Στόχος είναι η συμβολή της κατάρτισης στην αύξηση της δυνατότητας υλοποίησης της πρότασης **μιας** από τις δικαιούχες μετόχους της εταιρείας που εντάχθηκε στο Σχέδιο και η βελτίωση των γνώσεων και ικανοτήτων των γυναικών επιχειρηματιών στην οργάνωση, διοίκηση και προώθηση των προϊόντων ή υπηρεσιών τους στην αγορά.

Τα θέματα των διαλέξεων θα περιστρέφονται κυρίως γύρω από τα πιο κάτω:

- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας
- Συστήματα υποστήριξης σε νέες επιχειρήσεις
- Επιχειρησιακό προγραμματισμό
- Οικονομικό προγραμματισμό
- Νομικά θέματα εταιρειών
- Μάρκετινγκ / πωλήσεις και άλλα σχετικά

7. Δικαιούχοι - Προϋποθέσεις συμμετοχής

α) Δικαίωμα συμμετοχής στο Σχέδιο έχουν γυναίκες, που έχουν τη μόνιμη διαμονή τους στις ελεγχόμενες από το Κράτος περιοχές τουλάχιστο για ένα χρόνο πριν την υποβολή της αίτησης τους και οι οποίες:

- Έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους και δεν έχουν υπερβεί το 55^ο έτος της ηλικίας τους κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τους.
- Είναι άνεργες ή μισθωτές.
- Δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα τουλάχιστον ένα χρόνο πριν την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τους.

Ως άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται η έναρξη επιτηδεύματος ως αυτοεργοδοτούμενος ή η συμμετοχή ως εταίρος σε οποιανδήποτε επιχείρηση με ποσοστό συμμετοχής άνω του 25%. Φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει σε επιχείρηση με ποσοστό 10% και άνω και είναι παράλληλα μερικώς ή πλήρως εργοδοτούμενο της θεωρείται ως επιχειρηματίας και δεν είναι δικαιούχος του Σχεδίου.

Διευκρινίζεται ότι φυσικά πρόσωπα που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε μόνο ένα εργοδότη με το σύστημα της «μίσθωσης υπηρεσιών» και υποχρεούνται να καταβάλλουν κοινωνικές ασφαλίσεις ως αυτοεργοδοτούμενα, δεν θεωρείται ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.

- Θα εγκαταστήσουν την επιχείρησή τους σε ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή. Επιχειρήσεις που προτίθενται να εγκατασταθούν σε περιοχές των Βρετανικών Βάσεων σύμφωνα με το πρωτόκολλο αρ.3 της Συνθήκης Προσχώρησης της Κύπρου στην Ε.Ε. δεν καλύπτονται από το Σχέδιο αυτό και τέτοιες προτάσεις – αιτήσεις δεν θα γίνονται αποδεκτές.

β) Στο Σχέδιο δεν εντάσσονται επιχειρηματικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στον Πίνακα του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ε.Ε. (Περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα Ι** του παρόντος Σχεδίου)

Η πρόταση μπορεί να περιλαμβάνει και μη επιλέξιμες δραστηριότητες, η επιχορήγηση όμως σ' αυτές τις περιπτώσεις θα αφορά μόνο τις δαπάνες που σχετίζονται με τις επιλέξιμες δραστηριότητες.

γ) Όλες οι αιτήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα πρέπει απαραίτητα να εγγράψουν εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και οι δικαιούχες μέτοχοι τους να δηλωθούν ως εργοδοτούμενες της εταιρείας τους. Οι αιτήσεις θα πρέπει να είναι και να παραμείνουν εργοδοτούμενες της εταιρείας που θα δημιουργηθεί για περίοδο τριών (3) τουλάχιστον χρόνων από την ολοκλήρωση της υλοποίησης των έργων.

δ) Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να μετέχουν στο κεφάλαιο της εταιρείας δικαιούχες γυναίκες κατά τις διατάξεις του παρόντος Σχεδίου σε ποσοστό τουλάχιστον 75% και να έχουν αποκλειστικά τη διαχείριση της εταιρείας. Διευκρινίζεται ότι σε κάθε πρόταση μπορούν να συμμετέχουν και περισσότερες τις μιας δικαιούχες.

ε) Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή νομικών προσώπων ως μετόχων / εταίρων εκτός από Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων και μέχρι ποσοστού 25% του μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου.

στ) Κάθε επιλέξιμο φυσικό πρόσωπο έχει δικαίωμα συμμετοχής σε μία (1) μόνο πρόταση ανά κύκλο του Σχεδίου. Σε περίπτωση συμμετοχής σε περισσότερες από μία προτάσεις στο Σχέδιο, οι προτάσεις που αυτό το φυσικό πρόσωπο συμμετέχει θα απορρίπτονται όλες, ανεξαρτήτως της συμμετοχής άλλων προσώπων.

ζ) Δεν επιτρέπεται η υποβολή πρότασης σε επόμενο κύκλο του Σχεδίου από νέους και νέες, των οποίων επιχειρηματικά σχέδια εγκρίθηκαν από προηγούμενο κύκλο του Σχεδίου, υλοποίησαν το επενδυτικό τους έργο και εξασφάλισαν χορηγία.

η) Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στο Σχέδιο είναι η μη απαγόρευση από την κείμενη νομοθεσία της εγκατάστασης και λειτουργίας της υπό σύσταση επιχείρησης στον προτεινόμενο χώρο.

θ) Ο αιτούμενος προϋπολογισμός και οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να συμφωνούν με τα οριζόμενα στα άρθρα 8 και 9 του παρόντος Οδηγού.

ι) Η ίδρυση και λειτουργία της επιχείρησης δεν πρέπει να γίνεται με το σύστημα της δικαιόχρησης (franchising).

8. Όρια προϋπολογισμών και Ποσοστό Χρηματοδότησης

α) Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα όρια του προϋπολογισμού των προτάσεων σε € (μη περιλαμβανομένου του ΦΠΑ), καθώς επίσης και το ποσοστό της Δημόσιας Χρηματοδότησης

Ανώτατο όριο συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης	Μεταποίηση €140.000 Ηλεκτρονικό εμπόριο, Υπηρεσίες, Τουρισμός €100.000
Κατώτατο όριο συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης	€15.000
Ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης	50% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού της πρότασης

β) Το υπόλοιπο ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θεωρείται **ίδια συμμετοχή** για την υλοποίηση του έργου. Η ίδια συμμετοχή δύναται να καλυφθεί και με τραπεζικό δανεισμό.

γ) Περιουσιακά στοιχεία (κτίρια / υποστατικά, μηχανήματα /εξοπλισμός , κ.α.) που αποτελούν ιδιοκτησία των αιτητών ή δωρεάν συνεισφορά από συγγενείς τους και τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ίδρυση , λειτουργία, και ανάγκες της προτεινόμενης επιχείρησης θα δηλώνονται στην αίτηση αλλά δεν θα περιλαμβάνονται στο Προϋπολογισμό της πρότασης.

δ) Στην περίπτωση τραπεζικού δανεισμού για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή μέρους της είναι απαραίτητη η υποβολή μαζί με τον φάκελο της αίτησης, επιστολής τράπεζας **για καταρχήν ενδιαφέρον χρηματοδότησης του επιχειρηματικού σχεδίου.**

Η ίδια συμμετοχή αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία υποβαλλόμενα με το φάκελο της αίτησης (π.χ λογαριασμοί καταθέσεων, επιστολή τράπεζας, κτλ).

ε) Η **Δημόσια Χρηματοδότηση** καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.

9. Επιλέξιμες Δαπάνες

9.1 Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών

Κατά τη διαμόρφωση του συνολικού προτεινόμενου προϋπολογισμού της προτεινόμενης επιχείρησης, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των προβλεπόμενων δαπανών με τις παρακάτω **κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών**

1	Εξοπλισμός / Ειδικές Εγκαταστάσεις / Διαμόρφωση Χώρων
2	Κατάρτιση – Προβολή - Προώθηση
3	Άλλες Δαπάνες - Κεφάλαιο Κίνησης

Ως επιλέξιμες θεωρούνται οι παρακάτω δαπάνες ανά κατηγορία:

Περιγραφή Επιλέξιμων Δαπανών

1	Εξοπλισμός, ειδικές εγκαταστάσεις και διαμόρφωση χώρων
1.1	Εξοπλισμός
	<p>Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει το κόστος για την αγορά καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, απαραίτητου για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων / υπηρεσιών. • Μηχανοργάνωσης και αυτοματοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας. • Ποιοτικού ελέγχου παραγωγής προϊόντων. • Εξοπλισμός διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου παραγωγής (όπως γερανογέφυρες, ανυψωτικά μηχανήματα, καρότσια κλπ). • Αυτοκινούμενα μεταφορικά μέσα επαγγελματικής χρήσης εξαιρουμένων αυτοκινήτων τύπου σαλούν, που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς του έργου (για τη διακίνηση υλών, υλικών, προϊόντων και εμπορευμάτων). • Εξοπλισμός περιορισμού της ρύπανσης (συστήματα επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων, αντιμετώπισης ηχορύπανσης, επεξεργασίας υγρών αποβλήτων). • Έπιπλα και σκεύη (γραφεία, καρέκλες και πάγκοι εργασίας). • Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές (H/W) καθώς και λογισμικό (S/W) που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή των προϊόντων ή την παροχή της υπηρεσίας. • Ηλεκτρονικός εξοπλισμός γραφείου και περιφερειακές συσκευές (fax, φωτοτυπικά μηχανήματα, τηλεφωνικά κέντρα και τηλεφωνικές συσκευές, εκτυπωτές, scanners, και άλλα περιφερειακά υπολογιστών). <p>Δαπάνες για την κατασκευή εκθετηρίου των προϊόντων στο χώρο της επιχείρησης (βιτρίνες, πάγκοι και ράφια).</p> <p>Δαπάνες για τον εξοπλισμό αποθήκης (πάγκοι, ράφια, κτλ.).</p> <p>Δαπάνες μεταφοράς, εγκατάστασης και λειτουργίας του παραπάνω εξοπλισμού.</p>

1.2	Ειδικές Εγκαταστάσεις
	<p>Στην κατηγορία αυτή οι δαπάνες αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εγκαταστάσεις πεπιεσμένου αέρα και εγκαταστάσεις αποθηκευτικών χώρων (ψυγεία, συντήρηση, ξήρανση). • Άλλες ειδικές εγκαταστάσεις που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της επιχείρησης (π.χ. χλοοτάπητας αθλητικής εγκατάστασης, εγκαταστάσεις κολυμβητηρίων, κ.α.) εξαιρουμένων οικοδομικών εργασιών.
1.3	Διαμόρφωση Χώρων
	<p>Η κατηγορία δαπανών αφορά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαμόρφωση-διαρρύθμιση χώρων εργασίας όπως κατασκευή χωρισμάτων, επιχρίσματα, βαψίματα, και γενικά βελτιώσεις υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων για τη χρησιμοποίησή τους στην προτεινόμενη επένδυση. • Κατασκευή ραμπών η άλλων στηριγμάτων (π.χ. μεταλλικές κατασκευές) για διευκόλυνση της πρόσβασης των αναπήρων στα υποστατικά της επιχείρησης • Κατασκευή ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων πυρασφάλειας, κλιματισμού, εξαερισμού και συστημάτων ασφαλείας, καθώς και μικρής έκτασης βοηθητικές εγκαταστάσεις όπως στέγαστρα και χώροι υγιεινής σε υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις και υποστατικά. • Επιγραφές στην πρόσοψη του κτιρίου της επιχείρησης. • Μεταφορά και εγκατάσταση των παραπάνω.

2. Κατάρτιση – Προβολή – Προώθηση

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις δαπάνες για:

(α) Κατάρτιση

- Συμμετοχή σε πρόγραμμα κατάρτισης της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου και παρακολούθηση άλλων σχετικών σεμιναρίων σχετικών με τις δραστηριότητες που θα εξασκήσουν οι νέες επιχειρηματίες

(β) Προβολή – Προώθηση

- Συμμετοχή σε εκθέσεις (κόστος ενοικίασης και διαμόρφωσης περιπτέρων, δαπάνες ταξιδιών).
- Δημιουργία λογότυπου.
- Σχεδιασμό και εκτύπωση διαφημιστικών εντύπων.
- Κατασκευή ιστοσελίδων για την προβολή της επιχείρησης στο διαδίκτυο (Internet).
- Δημιουργία εφαρμογών πολυμέσων (CD-ROM).

3. Άλλες δαπάνες – Κεφάλαιο κίνησης

Στην κατηγορία αυτή, **οι άλλες δαπάνες**, αφορούν αποκλειστικά μόνο τα παρακάτω:

- Ετοιμασία οικονομοτεχνικής μελέτης. Αποδεκτό ποσό μέχρι €2.500, νοουμένου ότι αυτή θα ετοιμάζεται από εξωτερικό σύμβουλο και θα υποβάλλεται μαζί με την πρόταση – αίτηση. **Διευκρινίζεται ότι η υποβολή οικονομοτεχνικής μελέτης δεν είναι υποχρεωτική**.
- Μεταφορά τεχνογνωσίας. Για σκοπούς του Σχεδίου ο πιο πάνω ορισμός σημαίνει κάθε επένδυση για μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της απόκτησης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, άδειας εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας ή τεχνικών γνώσεων, που δεν είναι κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
- Τεχνική βοήθεια (επίβλεψη υλοποίησης του έργου, σύνταξη φακέλου έκδοσης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας). Ανώτατο αποδεκτό ποσό €1000
- Δαπάνες ίδρυσης και αρχικής οργάνωσης της εταιρείας (νομικού, οικονομικού, και τεχνικού περιεχομένου). Ανώτατο αποδεκτό ποσό €1000. Τα δικαιώματα εγγραφής εταιρείας και τα σχετικά ένημα ως επίσης τυχόν δαπάνες συμβούλου για συμπλήρωση και υποβολή της αίτησης δεν αποτελούν επιλέξιμο κόστος.

Το **κεφάλαιο κίνησης** αφορά την κάλυψη των ακόλουθων δαπανών της επιχείρησης που θα διενεργηθούν μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης μέχρι και δύο μήνες μετά την εγγραφή των αιτητών στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως υπαλλήλων της εταιρείας τους.

- ✓ Αγορές πρώτων υλών και υλικών συσκευασίας
- ✓ Αγορά ή και εκτύπωση γραφικής ύλης για τις ανάγκες της επιχείρησης
- ✓ Μισθοί της/των δικαιούχου/ων μετόχου/ων της εταιρείας για δύο μήνες (ανώτατος αποδεκτός μηνιαίος μισθός ανά εργοδοτούμενο €1400)
- ✓ Κοινωνικές ασφαλίσσεις των υπαλλήλων της εταιρείας για δύο μήνες
Ενοίκια υποστατικών, αν υπάρχουν, για δύο μήνες. Στις περιπτώσεις όπου οι πιο πάνω δραστηριότητες γίνονται σε ενοικιαζόμενα υποστατικά, η περίοδος ενοικίασης τους, θα πρέπει να γίνεται τουλάχιστον για **πέντε** χρόνια από την ημερομηνία έναρξης της πρότασης στο Σχέδιο.
- ✓ Ενοικιαστήρια έγγραφα που συνάπτονται μεταξύ μετόχων ή των γονέων τους και της εταιρείας τους δεν θα γίνονται αποδεκτά για σκοπούς επιχορήγησης.
- ✓ Ασφάλιστρα (της επιχείρησης έναντι πυρός, κλοπής και θεομηνίας, και ενός εμπορικού αυτοκινήτου) για ένα έτος
- ✓ Λογαριασμοί ηλεκτρισμού, ενός τηλεφώνου, και νερού για δύο μήνες

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι:

- Δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α. σε οποιαδήποτε κατηγορία δαπανών, καθώς δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.
- Δεν θεωρείται ως επιλέξιμη οποιαδήποτε άλλη δαπάνη πέραν των αναφερομένων κατηγοριών, όπως αναλύονται στην παραπάνω περιγραφή επιλέξιμων δαπανών.
- Δεν θεωρείται επιλέξιμη οποιαδήποτε δαπάνη πραγματοποιήθηκε πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης εκτός από την δαπάνη που αφορά την ετοιμασία της οικονομοτεχνικής μελέτης και άλλα έξοδα εγγραφής της εταιρείας.
- Η έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή της πρότασης στο Υπουργείο.
- Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη της αιτήτριας και δεν δεσμεύει την απόφαση της αρμόδιας Αρχής σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης.
- Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του Σχεδίου πρέπει να είναι καινούργιος.
- Για όλες τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών.
- **Τιμολόγια επιλέξιμων δαπανών αξίας άνω των €200 θα πρέπει να εξοφλούνται με επιταγή της αιτήτριας ή της εταιρείας της ή με πιστωτική της κάρτα. Όταν για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται η πιστωτική κάρτα, πιθανόν να ζητείται όπως παρουσιάζεται και η σχετική κατάσταση του λογαριασμού της κάρτας.**

9.2 Ανώτατα όρια δαπανών συνολικού προϋπολογισμού ανά κατηγορία επιλέξιμων δαπανών και οικονομικό τομέα δραστηριοποίησης

Α/Α	Επιλέξιμη Κατηγορία Δαπάνης	Ανώτατα όρια Δαπανών ανά κατηγορία	
		Μεταποίηση	Ηλ. Εμπόριο – Υπηρεσίες- Τουρισμός
		Ποσό (€)	Ποσό (€)
1	(α) Εξοπλισμός, (β) Ειδικές εγκαταστάσεις (γ) Διαμόρφωση χώρων	€100.000	€70.000
2	(α) Κατάρτιση (β) Προβολή - Προώθηση	€5.000	€5.000
3	(α) Άλλες Δαπάνες (β) Κεφάλαιο Κίνησης	€35.000	€25.000
	ΣΥΝΟΛΟ	€140.000	€100.000

- ❖ Στην κατηγορία εξοπλισμός περιλαμβάνονται και τα **εμπορικά** μεταφορικά μέσα που είναι **απαραίτητα** για την διακίνηση εμπορευμάτων, προϊόντων και παροχή υπηρεσιών και θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης με ανώτατο όριο ποσό **€14.000**. **Τονίζεται ότι η χρήση των εμπορικών μεταφορικών μέσων θα αποτελεί αντικείμενο ελέγχου, και δέσμευση του δικαιούχου για διασφάλιση της επιλεξιμότητας της δαπάνης, τόσο σε σχέση με την απόκλιση της ιδιωτικής χρήσης όσο και της χρήσης μόνο για σκοπούς του έργου και εντός των επιλέξιμων περιοχών του Σχεδίου.**
- ❖ **Οι δαπάνες για «κεφάλαιο κίνησης» δεν θα πρέπει να είναι υψηλότερες από το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης**
- ❖ **Στη κατηγορία «Άλλες Δαπάνες», μπορεί να περιληφθεί ποσό μέχρι €2.500 για την ετοιμασία οικονομοτεχνικής μελέτης όταν αυτή ετοιμάζεται από εξωτερικό σύμβουλο και υποβάλλεται απαραίτητα μαζί με την πρόταση.**

Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να μην συμπεριλάβει το κόστος της μελέτης αυτής στις επιλέξιμες αν κρίνει ότι αυτή δεν είναι πλήρης και ικανοποιητική.

- ❖ Κατά την υποβολή του επιχειρηματικού σχεδίου, υπερβάσεις μέχρι 20% των παραπάνω ανωτάτων ορίων του συνολικού προϋπολογισμού και των επιλέξιμων δαπανών (ανά κατηγορία) γίνονται δεκτές και δεν αποτελούν λόγο μη εξέτασης. Σε καμία περίπτωση όμως η χρηματοδοτούμενη πρόταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα παραπάνω όρια.
- ❖ Η επιλογή του οικονομικού τομέα δραστηριότητας εξαρτάται αποκλειστικά από το **κύριο** αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης (η δραστηριότητα με τον υψηλότερο προβλεπόμενο κύκλο εργασιών).

10. Υποβολή Προτάσεων

10.1 Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Κατά την υποβολή των προτάσεων, μαζί με την αίτηση (επιχειρηματικό σχέδιο), υποβάλλονται **υποχρεωτικά** όλα τα παρακάτω δικαιολογητικά.

A/A	Δικαιολογητικά για υποβολή της πρότασης
1	Υπεύθυνη δήλωση (μία για κάθε ένα φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στην πρόταση), στην οποία θα αναφέρει ότι: <ul style="list-style-type: none"> i. τα στοιχεία που περιέχονται στα έντυπα του φακέλου υποψηφιότητας είναι πλήρη, ακριβή και αληθή ii. το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο ή μέρος του δεν θα χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα /σχέδιο. iii. κανένα τμήμα του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει ήδη εκτελεσθεί. iv. δεν συμμετέχει σε άλλη πρόταση στο Σχέδιο αυτό. v. δεν άσκησε επιχειρηματική δραστηριότητα κατά την περίοδο ενός έτους που προηγήθηκε της ημερομηνίας υποβολής της πρότασης. vi. αποδέχεται τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στο έντυπο υποβολής της πρότασης.
2	Για κάθε φυσικό πρόσωπο: αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου έτους, ή βεβαίωση από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι κατέβαλλε κοινωνικές ασφαλίσεις ως αυτοεργοδοτούμενος ή ως υπάλληλος ή βεβαίωση ανεργίας . Στις περιπτώσεις αλλοδαπών όπου χρειάζεται, πιστοποιητικό διαμονής.
3	Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης της ίδιας συμμετοχής (αντίγραφο τραπεζικών λογαριασμών, βεβαίωση τράπεζας για χρεόγραφα, κτλ).
4	Σε περίπτωση δανεισμού, επιστολή τράπεζας για την καταρχήν εξέταση και θετική εκτίμηση της πρότασης για χρηματοδότηση.
5	Φωτοαντίγραφο και των δύο όψεων της πολιτικής ταυτότητας κάθε συμμετέχοντος δικαιούχου (φυσικό πρόσωπο).

A/A	Δικαιολογητικά για υποβολή της πρότασης
6	Προσφορές – προτιμολόγια και φυλλάδια τεχνικών χαρακτηριστικών και λοιπών στοιχείων του «εξοπλισμού και των ειδικών εγκαταστάσεων», Στην περίπτωση ιδιοκατασκευών ή περιπτώσεων μη ύπαρξης τυποποιημένων φυλλαδίων θα υποβάλλονται αναλυτικοί προϋπολογισμοί του κόστους κατασκευής. Σε περίπτωση πάσης φύσεως κτιριακών εργασιών είναι απαραίτητη η υποβολή αναλυτικού προϋπολογισμού από εγκεκριμένο εργολάβο. Προτεινόμενες δαπάνες εκτός αυτών που αφορούν «Κατάρτιση - Προβολή – Προώθηση» και «Άλλες Δαπάνες- Κεφάλαιο κίνησης» που δεν θα αιτιολογούνται με προσφορές – προτιμολόγια δεν θα είναι επιλέξιμες για χορηγία.
7	Βεβαιώσεις για τα προσόντα των υποψήφιων επιχειρηματιών (πτυχία, διπλώματα, βεβαιώσεις και άλλα).
8	Για τις Εταιρείες Παροχής Επιχειρηματικού Κεφαλαίου καταστατικό, δήλωση συμμετοχής στο εταιρικό σχήμα και συμφωνίας με όλα τα στοιχεία του φακέλου της πρότασης

10.2 Τρόπος Υποβολής Προτάσεων

Οι Φάκελοι Υποψηφιότητας υποβάλλονται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή στην διεύθυνση Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, 1421 Λευκωσία, με την ένδειξη "**Γυναικεία Επιχειρηματικότητα**".

Ο Φάκελος υποψηφιότητας θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρως συμπληρωμένα τα παρακάτω:

- α) το Έντυπο Υποβολής της Πρότασης (Επιχειρηματικό Σχέδιο).
- β) τα απαιτούμενα Δικαιολογητικά με τη σειρά που περιγράφονται στην Παράγραφο 10.1

Οι ενδιαφερόμενες θα αποστέλλουν ένα πρωτότυπο του φακέλου υποψηφιότητας και ένα πλήρες αντίγραφο του, και θα πρέπει να κρατήσουν αντίγραφο του για το δικό τους αρχείο.

- Φάκελος Υποψηφιότητας που ταχυδρομείται πέραν της καταληκτικής ημερομηνίας που ορίζεται στη δημόσια πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, θεωρείται εκπρόθεσμος.
- Τονίζεται ότι μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων δεν θα γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε τροποποίηση ή συμπλήρωση της υποβληθείσας πρότασης ή η υποβολή και αντικατάσταση στοιχείων,

πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων εκτός και αν εμπίπτει στις πρόνοιες της παραγράφου 12.1

11. Κριτήρια επιλογής προτάσεων

Τα κριτήρια επιλογής και η βαρύτητα εκάστου με βάση τα οποία η Επιτροπή Βαθμολόγησης θα αξιολογεί και βαθμολογεί τις προτάσεις φαίνονται στο **Παράρτημα III** και συνάδουν με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των Διαρθρωτικών Ταμείων. Τα κριτήρια αυτά έχουν γνωστοποιηθεί και στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα».

12. Διαδικασίες εξέτασης, αξιολόγησης και ένταξης των προτάσεων

12.1 Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων και δικαιολογητικών

- Σε πρώτο στάδιο η Υπηρεσία προβαίνει στον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων, της επιλεξιμότητας, της κανονικότητας και της πληρότητας του επενδυτικού έργου.
- Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχουν οι πιο πάνω προϋποθέσεις για ένταξη της πρότασης στο Σχέδιο, η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας και θα ενημερώνονται άμεσα οι αιτήτριες
- Εάν το Έντυπο Αίτησης δεν είναι πλήρως συμπληρωμένο ή κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών προκύψουν ελλείψεις εγγράφων ή υπερβάσεις στον προϋπολογισμό πέραν του 20% (ίδτετε Άρθρο 9.2), ενημερώνεται αμέσως η ενδιαφερόμενη, η οποία υποχρεούται εντός τριάντα ημερών από την τελευταία ημερομηνία της περιόδου υποβολής των αιτήσεων ή από την ημερομηνία αποστολής της κοινοποίησης, να συμπληρώσει την αίτηση της, να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά και να προσαρμόσει τον προϋπολογισμό της πρότασης της χωρίς όμως να αυξήσει το κόστος των επιλέξιμων δαπανών. Παρερχομένης άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή σε περίπτωση που και τα νέα στοιχεία κρίνονται ανεπαρκή, η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή και θα ενημερώνεται σχετικά η ενδιαφερόμενη.

Οι υπόλοιπες προτάσεις προχωρούν προς αξιολόγηση και βαθμολόγηση.

12.2 Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των προτάσεων

Οι προτάσεις που δεν απορρίφθηκαν εξετάζονται στη συνέχεια από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης. Οι προτάσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής που επισυνάπτονται ως Παράρτημα ΙΙΙ.

Η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των προτάσεων προσκαλεί τις αιτήτριες σε προσωπική συνέντευξη για να δώσουν τυχόν πρόσθετες πληροφορίες και εξηγήσεις σχετικά με τις προτάσεις τους. Σε περίπτωση που αιτήτρια δεν επιθυμεί να παρουσιασθεί για προσωπική συνέντευξη η Επιτροπή προχωρά στην βαθμολόγηση της πρότασης της.

Οι προτάσεις που θα επιλεγούν και συμπεριληφθούν **στον κατάλογο των υποψηφίων για ένταξη τους στο Σχέδιο**, θα είναι αυτές που θα συγκεντρώσουν τουλάχιστον το 60% της συνολικής βαθμολογίας και θα καταχωρούνται στο κατάλογο με σειρά προτεραιότητας με κριτήριο το ύψος της συνολικής βαθμολογίας.

12.3 Προτάσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο

α) Οι προτάσεις που τελικά θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα είναι αυτές με την ψηλότερη βαθμολογία, ακολουθώντας τον κατάλογο των υποψηφίων για ένταξη τους στο Σχέδιο μέχρις εξάντλησης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της συγκεκριμένης προκήρυξης.

β) Σημειώνεται ότι ο τελικός κατάλογος των προτάσεων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα επικυρώνεται από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

γ) Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο, θα τηρούν ή δεσμεύονται να τηρήσουν το σύνολο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και πιο συγκεκριμένα τους πιο κάτω Νόμους, καθώς και Κανονισμούς που προκύπτουν από αυτούς.

- 140(Ι)/2005, περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα
- 152(Ι)/2003, για την Προστασία και Διαχείριση Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων
- 153(Ι)/2003, για την Προστασία και Διαχείριση της Φύσης και της Άγριας Ζωής

- 106(I)/2002, περί του Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους
- 56(I)/2003, περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης
- 215(I)/2002, για τη Διαχείριση των Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων

δ) Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο δεσμεύονται να τηρούν όλη τη νομοθεσία που αφορά την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση και ιδιαίτερα, τους νόμους και κανονισμούς που αναφέρονται στο **Παράρτημα IV** που επισυνάπτεται.

ε) Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο δεσμεύονται για τη λήψη ικανοποιητικών μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου.

Διευκρινίσεις

- Επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο που εγκρίθηκε για επιχορήγηση από άλλο Σχέδιο / Πρόγραμμα για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν δικαιούται χορηγία από το εν λόγω Σχέδιο.
- Τιμολόγια που θα εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές μηχανημάτων / εξοπλισμού και προσφοράς υπηρεσιών που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Φ.Π.Α. δεν θα γίνονται αποδεκτά.
- Όλα τα στοιχεία ενεργητικού που θα επιχορηγηθούν, θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στη μονάδα που λαμβάνει την ενίσχυση, θα θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού και θα πρέπει να αγοράζονται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.
- Για όλες τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα τιμολόγια πώλησης και οι αποδείξεις πληρωμής τους. Στις περιπτώσεις που για σκοπούς καταβολής της δεύτερης δόσης της χορηγίας (του 50% του υπολοίπου της εγκεκριμένης χρηματοδότησης αφού αφαιρεθεί η προκαταβολή) υποβάλλονται μερικώς εξοφλημένα τιμολόγια αυτά μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό και πληρωμή της χορηγίας αλλά μέχρι του ποσού για το οποίο παρουσιάζονται οι σχετικές αποδείξεις πληρωμής.

Το ύψος της δαπάνης για υλοποίηση των επενδύσεων πέραν της δημόσιας χορηγίας θα καλύπτεται με συνεισφορά των δικαιούχων του Σχεδίου η οποία δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από το 25% απαλλαγμένου από οποιαδήποτε μορφή ενίσχυσης.

13 Υλοποίηση των επενδυτικών έργων – καταβολή των χορηγιών

Οι νέες επιχειρηματίες μπορούν να προχωρούν στην υλοποίηση των επενδύσεων τους μετά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τους στο Υπουργείο, με αποκλειστικά δική τους ευθύνη και σύμφωνα πάντα με το επενδυτικό πρόγραμμα που δηλώνουν. Σύμφωνα με το άρθρο 9.1 του παρόντος Οδηγού, η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης δεν δεσμεύει την απόφαση της αρμόδιας Αρχής σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης.

Η πλήρης υλοποίηση και αποπεράτωση των επενδύσεων τους σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στη **Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης** θα πρέπει να γίνεται μέσα στην χρονική περίοδο των 24 μηνών που ακολουθεί την ημερομηνία της επιστολής της εγκριτικής απόφασης που θα παραλαμβάνουν από το Υπουργείο. Αυτό θα διαπιστώνεται από τα τιμολόγια και άλλα παραστατικά ή και με επί τόπου επιθεώρηση τους. **Επενδύσεις που δεν θα ολοκληρώνονται μέχρι την καταληκτική ημερομηνία δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.**

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των επενδυτικών έργων θα γίνεται μέσω υποχρεωτικών εκθέσεων προόδου (της αρχικής, της ενδιάμεσης και της τελικής) και άλλων στοιχείων που θα υποβάλλονται από την επιχείρηση προς την Υπηρεσία στο πλαίσιο παρακολούθησης που καθορίστηκε με την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Οι υποχρεωτικές **εκθέσεις προόδου** θα υποβάλλονται από την επιχείρηση προς την Υπηρεσία σταδιακά (σε 3 φάσεις) καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Χρόνος υποβολής Αναλυτικών Εκθέσεων Προόδου

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: 24 μήνες από την ημερομηνία της επιστολής της εγκριτικής απόφασης		
ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΔΟΥ
Α. Σε έξι (6) μήνες το αργότερο από την ημερομηνία της επιστολής της εγκριτικής απόφασης θα πρέπει να παρουσιασθούν τα έγγραφα , πιστοποιητικά και συμφωνίες που αναφέρονται στην στήλη «εκθέσεις προόδου».	Α' ΦΑΣΗ	Πρώτη έκθεση Προόδου. Παρουσίαση του Πιστοποιητικού Εγγραφής της Εταιρείας, των Μετόχων της, υπογραφή της Συμφωνίας Χρηματοδότησης και παρουσίαση των εγγράφων εξασφάλισης των υποστατικών στέγασης της επιχείρησης και της άδειας λειτουργίας της στο συγκεκριμένο χώρο.
Β. Το αργότερο σε 12 μήνες μετά την ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης θα πρέπει να υλοποιηθεί τουλάχιστο το 50% του επενδυτικού έργου (υλοποίηση του 50% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού).	Β' ΦΑΣΗ	Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου . Θα αφορά την υλοποίηση τουλάχιστο του 50% του έργου (οικονομικός και φυσικός έλεγχος)
Γ. Μετά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, την επίτευξη των στόχων και την πραγματοποίηση των πρώτων πωλήσεων το αργότερο σε 24 μήνες από την ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης.	Γ' ΦΑΣΗ	Τελική Έκθεση ολοκλήρωσης του έργου (συνολικός οικονομικός και φυσικός έλεγχος) και παρουσίαση όλων των αδειών λειτουργίας, των αποδεικτικών παρακολούθησης των σεμιναρίων και επίτευξης των στόχων.

Ο Διευθυντής της Υπηρεσίας μπορεί για αιτιολογημένες περιπτώσεις και μετά από έγκαιρο (πριν την λήξη της προθεσμίας υποβολής κάθε έκθεσης) γραπτό αίτημα των ενδιαφερομένων να δώσει τρίμηνη παράταση υποβολής της Πρώτης ή και της Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου αλλά η Τελική Έκθεση ολοκλήρωσης θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλλεται εντός των 24 μηνών από την ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης.

Ο **έλεγχος** της πορείας υλοποίησης των έργων θα πραγματοποιείται μέσω φυσικών και οικονομικών πιστοποιήσεων, που θα διενεργούνται από αρμόδιους λειτουργούς της Υπηρεσίας.

Η **καταβολή της Δημόσιας Χρηματοδότησης** θα γίνεται σταδιακά σε τρεις (3) φάσεις ανάλογα με την πρόοδο υλοποίησης του έργου και συγκεκριμένα όπως αυτή παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Καταβολή Δημόσιας Χρηματοδότησης

ΦΑΣΕΙΣ Υλοποίησης Έργου	Πιστοποιηθέν Έργο	Ποσοστό Καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης
Α' ΦΑΣΗ	Εγγραφή της Εταιρείας και υπογραφή της Συμφωνίας Χρηματοδότησης.	Προκαταβολή 20% με ανώτατο ποσό € 12.000
Β' ΦΑΣΗ	Μετά την υλοποίηση και Πιστοποίηση τουλάχιστο του 50% του έργου (του εγκεκριμένου προϋπολογισμού)	Το 50% του υπολοίπου (αφαιρουμένης της προκαταβολής)
Γ' ΦΑΣΗ	Μετά την ολοκλήρωση και Πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου και την επίτευξη των στόχων του και την πραγματοποίηση των πρώτων πωλήσεων	Το υπόλοιπο 50% (αφαιρουμένης της προκαταβολής)

α) Για την πληρωμή της προκαταβολής (Α' Φάση) δεν είναι απαραίτητη η διενέργεια δαπανών ούτε η παρουσίαση οποιονδήποτε παραστατικών εκτός από την παρουσίαση των πιστοποιητικών και εγγράφων που αναφέρονται πιο πάνω. **Απαιτείται όμως η κατάθεση σχετικής ισόποσης εγγυητικής επιστολής από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.** Πρότυπο της επιστολής αυτής θα εξασφαλίζεται από το Υπουργείο.

β) Για την πληρωμή του ποσού της Β' Φάσης θα γίνεται οικονομικός και φυσικός έλεγχος της προόδου του έργου και για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου θα πρέπει να υπάρχουν εξοφλημένα παραστατικά.

γ) Για την πληρωμή του ποσού της Γ' Φάσης εκτός από την συνολική πιστοποίηση του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου του έργου απαιτείται και η πιστοποίηση της επίτευξης των στόχων που είναι:

- Η παρακολούθηση των σεμιναρίων κατάρτισης (εκτός και αν η δικαιούχος εξαιρέθηκε) σε θέματα επιχειρηματικότητας (να επισυνάπτεται η βεβαίωση της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού).
- Εκκίνηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας που πιστοποιείται με την προσκόμιση τιμολογίων πώλησης.

- Δεσμευτικός Στόχος Απασχόλησης όπως αναφέρεται στην εγκριτική απόφαση. (Ο εγκεκριμένος στόχος πρέπει να καλυφθεί κατά το 100%). Ως εργαζόμενοι νοούνται οι απασχολούμενοι με εξαρτημένη σχέση εργασίας.
- Παρουσίαση όλων των απαραίτητων αδειών /πιστοποιητικών λειτουργίας της επιχείρησης.

Τα έντυπα των εκθέσεων προόδου θα εξασφαλίζονται από την Υπηρεσία του Υπουργείου.

δ) Σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου. Σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά ψηλότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση υπολογίζεται επί της εγκριθείσας δαπάνης.

ε) Σε περίπτωση μη υλοποίησης του έργου μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στο Άρθρο (13) σε βαθμό που η επιχείρηση να μην μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα και να παράξει / προσφέρει το προϊόν της, τότε αυτή χάνει το σχετικό δικαίωμα και ακολουθούνται οι διαδικασίες απένταξης της από το Σχέδιο και επιστροφής του ποσού τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης προσαυξημένο με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται .

στ) Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης της εγκριτικής απόφασης που αφορά αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.

ζ) Η δικαιούχος επιχείρηση μπορεί να ζητήσει αναδιάρθρωση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της πρότασης μόνον μία φορά, εφόσον η τροποποίηση συντελεί στην επίτευξη ή βελτίωση των στόχων. Η αναδιάρθρωση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα όρια ανά κατηγορία δαπάνης σύμφωνα με το άρθρο 9.2 του Σχεδίου.

Τροποποιήσεις που αφορούν αναδιάρθρωση του προϋπολογισμού, αλλαγή επωνυμίας, αλλαγή εταιρικής σύνθεσης, γίνονται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας.

14. Κυρώσεις - Εγγυήσεις

Εάν διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών πριν ή και μετά την παραχώρηση χορηγίας, η αίτηση της συγκεκριμένης επιχείρησης απορρίπτεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσης χορηγίας προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται .

- **Επίσης, δυνατόν να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα εναντίον της επιχείρησης, όπως ο αποκλεισμός της από όλα τα Σχέδια Ενισχύσεων ή/και η λήψη νομικών μέτρων εναντίον της.**
- **Σε περίπτωση που από την ημερομηνία έγκρισης της πρότασης μέχρι και τη συμπλήρωση τριετίας (3ετίας) από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης τελικής πιστοποίησης του έργου:**
  - - **διαπιστωθεί εγκατάλειψη του έργου κατά το στάδιο υλοποίησης του, εφόσον έχει εκπνεύσει η προθεσμία ολοκλήρωσης που ορίζεται στην εγκριτική απόφαση,**
  - - **διαπιστωθεί παύση για οποιονδήποτε λόγο της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης ή /και του εξοπλισμού που αποκτήθηκε και που έχει επιχορηγηθεί,**
  - - **η επιχείρηση μεταβιβάσει για οποιονδήποτε λόγο ή εκμισθώσει πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν επιχορηγηθεί χωρίς προηγούμενη έγκριση τροποποίησης της αρχικής εγκριτικής απόφασης,**

η εγκριτική απόφαση θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται .

- **Δεν επιτρέπεται η πώληση ή μεταβίβαση της επιχείρησης ή αλλαγής της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης χωρίς προηγούμενη έγκριση τροποποίησης της αρχικής εγκριτικής απόφασης, για τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης τελικής πιστοποίησης του έργου. Σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω περιπτώσεις θα πρέπει να διατηρείται το ίδιο ποσοστό συμμετοχής επιλέξιμων φορέων στο κεφάλαιο της επιχείρησης.**
- **Η επιχείρηση είναι αποκλειστικά υπεύθυνη να ενημερώνει για τα παραπάνω κάθε τρίτο με νόμιμο δικαίωμα πληροφόρησης, (π.χ. τράπεζες, πιστωτές, κλπ.).**

Η καταστρατήγηση των παραπάνω δεσμεύσεων επιφέρει αυτόματα την επιστροφή του συνόλου της καταβληθείσας Δημόσιας Χρηματοδότησης προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται .

- Κατά την περίοδο των τριών ετών από την ημερομηνία έκδοσης της τελικής πιστοποίησης του έργου και μέχρι και τρία χρόνια μετά το κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί του Υπουργείου ή άλλων ελεγκτικών οργάνων της Δημοκρατίας ή και της Ε.Ε., με την ευθύνη για επαληθεύσεις και ελέγχους, θα έχουν το δικαίωμα να επισκέπτονται ελεύθερα τα υποστατικά της επιχείρησης προς επιθεώρηση των επενδύσεων για τις οποίες έτυχαν χορηγίας και να ζητούν άλλες σχετικές πληροφορίες που αφορούν τις δεσμεύσεις που ανάλαβε η επιχείρηση.

Για το σκοπό αυτό θα υπογράφεται σχετική Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ των εταιρειών που θα ενταχθούν στο Σχέδιο και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με την οποία έκαστο μέρος θα αναλαμβάνει τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. Τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις των νέων εταιρειών θα εγγυώνται δύο φυσικά πρόσωπα που είναι σε θέση να αποδείξουν ότι έχουν ακαθάριστο μηνιαίο εισόδημα τουλάχιστον €1500 .

15. Ενστάσεις

Αιτήσεις των οποίων οι προτάσεις -αιτήσεις απορρίπτονται λόγω μη επιλεξιμότητας ή που δεν περιλαμβάνονται στους τελικούς καταλόγους για ένταξη τους στο Σχέδιο για παροχή χορηγίας λόγω χαμηλής βαθμολογίας έχουν το δικαίωμα όπως μέσα σε 20 μέρες από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής του Υπουργείου να υποβάλουν γραπτή ένσταση που αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς το Υπουργείο και να ζητούν επανεξέταση της αίτησης τους παραθέτοντας τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αίτηση τους δεν έπρεπε να απορριφθεί ή δεν βαθμολογήθηκε σωστά.

Οι ενστάσεις αυτές θα εξετάζονται από τριμελή Επιτροπή λειτουργών του Υπουργείου που θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον Γενικό Διευθυντή . Στην Επιτροπή Εξέτασης των Ενστάσεων δεν θα συμμετέχει κανένας λειτουργός που αποτέλεσε μέλος της Επιτροπής Βαθμολόγησης για το συγκεκριμένο Σχέδιο.

Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν σε απορρίψεις λόγω μη επιλεξιμότητας η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει ξανά μόνο το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης (δεν αποδέχεται πρόσθετα στοιχεία ή πληροφορίες ή την αντικατάσταση των υποβληθέντων με την αίτηση) και αφού αποφασίσει ενημερώνει το συντομότερο τις αιτήτριες εάν κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένσταση τους και αν ναι την αποστέλλει στο Διευθυντή της Υπηρεσίας για αξιολόγηση και βαθμολόγηση από την Επιτροπή Βαθμολόγησης.

Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν σε απορρίψεις λόγω χαμηλής βαθμολογίας η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει τους λόγους της κάθε ένστασης σε σχέση μόνο με το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης (δεν αποδέχεται πρόσθετα στοιχεία ή την αντικατάσταση των υποβληθέντων με την αίτηση) και αν διαπιστώσει ότι έγινε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος, αναβαθμολογεί την αίτηση δικαιολογώντας κάθε αλλαγή που επιφέρει στην βαθμολογία. Στη συνέχεια παραπέμπει το σχετικό πρακτικό της απόφασης της μέσω του Διευθυντή της Υπηρεσίας στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου για επικύρωση της απόφασης της και οι ενδιαφερόμενες ενημερώνονται γραπτώς για το αποτέλεσμα της ένστασης τους.

Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν απορρίψεις επενδύσεων ως μη επιλέξιμες η Επιτροπή Ενστάσεων αφού τις εξετάσει παραπέμπει τις αποφάσεις της μέσω του Διευθυντή της Υπηρεσίας στο Γενικό Διευθυντή για επικύρωση των αποφάσεων της και οι ενδιαφερόμενες ενημερώνονται γραπτώς για το αποτέλεσμα.

Σε όλες τις περιπτώσεις υποβολής ενστάσεων που τελικά δεν ικανοποιούνται, οι αιτήτριες διατηρούν το δικαίωμα αν το επιθυμούν να προσφύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Σύμφωνα με το Άρθρο 90 του Κανονισμού 1083/2006 κάθε επιχείρηση που εντάσσεται στο Σχέδιο θα πρέπει να τηρεί ξεχωριστό φάκελο στον οποίο θα καταχωρούνται όλα τα σχετικά έγγραφα (τιμολόγια, αποδείξεις, συμφωνίες, κ.α.) που αφορούν την υλοποίηση της επενδυτικής της πρότασης και τα οποία θα φυλάσσονται για περίοδο τουλάχιστον τριών ετών μετά το κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και θα καταστρέφονται μόνο μετά την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Επίσης κάθε επιχείρηση που εντάσσεται στο Σχέδιο, θα πρέπει να τηρεί ξεχωριστό λογαριασμό στον οποίο θα χρεώνονται όλες οι λεπτομέρειες των δαπανών που αφορούν το επενδυτικό της

έργο. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι τα έγγραφα δεν τηρούνται σωστά με αποτέλεσμα να απολεσθεί η κοινοτική συνεισφορά από το Κράτος, τότε οι επιχειρήσεις θα επιστρέφουν τη σχετική χορηγία προσαυξημένη με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται .

16. Ερμηνείες – Θεσμοί – Τροποποιήσεις

Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας, ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου και εισάγει θεσμούς που διευκολύνουν την εφαρμογή του, αφού εξασφαλίσει την εκ των προτέρων έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Νοέμβριος, 2009

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Μη επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες

Πιο κάτω περιγράφονται **οι μη επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες** για συμμετοχή στο «Σχέδιο Ενίσχυσης της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας».

1. Οι δραστηριότητες επιχειρήσεων που σχετίζονται με την πρωτογενή παραγωγή ή μεταποίηση ή εμπορία γεωργικών προϊόντων όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (αντίγραφο του επισυνάπτεται).

2. Δραστηριότητες που σχετίζονται με τους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

3. Δραστηριότητες χονδρικού και λιανικού εμπορίου

Διευκρινίζεται ότι εμπόριο οποιουδήποτε προϊόντος ή υπηρεσίας (εξαιρουμένων αυτών της παρ.1. και 2.) που διενεργείται μόνο με τη χρήση Ηλεκτρονικού Εμπορίου (μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή – Internet) και τη χρησιμοποίηση εφαρμογής λογισμικού ηλεκτρονικής παραγγελιοληψίας (χωρίς την ύπαρξη φυσικού καταστήματος) **αποτελούν επιλέξιμες δραστηριότητες.**

4. Η παροχή χορηγιών για την απόκτηση οχημάτων οδικών μεταφορών προς επιχειρήσεις που θα εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμών τρίτων.

5(α) Ξενοδοχειακά καταλύματα ή κέντρα αναψυχής εξαιρουμένων αυτών που θα δημιουργηθούν σε διατηρητέες ή παραδοσιακές οικοδομές ή μνημεία ή σε μέρος τους μετά από τις σχετικές μετατροπές τους που θα ικανοποιούν τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας Περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων και Περί Κέντρων Εστίασης και Αναψυχής.

(β) Εστιατόρια και ταβέρνες εξαιρουμένων αυτών που θα δημιουργηθούν σε κατάλληλα μετατρεπόμενες διατηρητέες ή παραδοσιακές οικοδομές ή μνημεία ή μέρους τους, που θα ικανοποιούν τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας .

Παράρτημα Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ

Προβλεπόμενος στο άρθρο 32 της συνθήκης

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
Κεφάλαιο 1	Ζώα ζώντα
Κεφάλαιο 2	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων
Κεφάλαιο 3	Ιχθείς, μαλακόστρακα και μαλάκια
Κεφάλαιο 4	Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν
Κεφάλαιο 5	
05.04	Έντερα, κύστες και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα διά την ανθρώπινη κατανάλωση
Κεφάλαιο 6	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας
Κεφάλαιο 7	Λαχανικά, φυτά, ρίζα και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα
Κεφάλαιο 8	Καρποί και οπώραι εδώδιμοι. Φλοιοί εσπεριδοειδών και πεπόνων
Κεφάλαιο 9	Καφές, τείον και αρτύματα (μπαχαρικά), εξαιρέσει του ματέ (κλάσις 09.03)
Κεφάλαιο 10	Δημητριακά
Κεφάλαιο 11	Προϊόντα αλευροποιίας, βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη
Κεφάλαιο 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί. Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί.
Κεφάλαιο 13	
ex 13.03	Πηκτίνη
Κεφάλαιο 15	
15.01	Λίπος χοίρειον υπό την ονομασίαν "saindoux" και λοιπά χοίρεια λίπη, λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως. Λίπη πουλερικών λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως
15.02	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών και αιγοειδών, ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανομένων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως
15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία "saindoux" χοίρειου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευής τινός
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφώδη, ακαθάριστα κεκαθαρμένα ή εξηυγενισμένα
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονωμένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ' ουχί περαιτέρω επεξεργασμένα
15.13	Μαργαρίνη, απομίμησις χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών
Κεφάλαιο 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστράκων και μαλακίων
Κεφάλαιο 17	
17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκαλάμου, εις στερεάν κατάστασιν
17.02	Έτερα, σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μειγμένα μετά φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμένα.
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμένοι
17.05(*)	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανομένης και της δια βανίλλης ή βανιλίνης αρωματισμένης σακχάρεως) εξαιρουμένων των χυμών οπωρών μετά προσθήκης σακχάρεως εις πάσαν αναλογίαν
Κεφάλαιο 18	Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα
18.01	
18.02	Κελύφη, φλοιοί, μεμβράναι και απορρίμματα κακάου
Κεφάλαιο 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπωρών και ετέρων φυτών ή μερών φυτών
Κεφάλαιο 22	
22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει της διά προσθήκης οينوπνεύματος
22.05	Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οينوπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελιών)
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως
ex 22.08(*)	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιοιδήποτε αλκοολομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα Ι της συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οينوπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπετυκνωμένων εκχυλισμάτων) δια την Παρασκευή ποτών
ex 22.09(*)	
ex 22.10(*)	Όξος εδώδιμον και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα
Κεφάλαιο 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμένοι δια ζώα

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
Κεφάλαιο 24	
24.01	Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού
Κεφάλαιο 45	
45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν
Κεφάλαιο 54	
54.01	Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατειργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον: Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου)
Κεφάλαιο 57	
57.01	Κάνναβις (<i>Cannabis, sativa</i>) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβεως (περιλαμβανομένων και των προερχομένων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών)
(*) Κλάση που προστέθηκε από το άρθρο 1 του κανονισμού αριθ. 7α του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της 18 ^{ης} Δεκεμβρίου 1959 (ΕΕ 7 της 30.1.1961, σ. 71/61)	

ΓΚ/Νεαν. Επιχ./ Οδηγός Σχεδίου 2009

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

A.	Τυπικές προϋποθέσεις
1.	Η πρόταση έχει υποβληθεί εντός της τεθείσας από την πρόσκληση προθεσμίας.
2.	Η πρόταση έχει υποβληθεί στα τυποποιημένα έντυπα που προβλέπονται στην πρόσκληση.
3.	Η πρόταση περιέχει όλα τα συνοδευτικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από την πρόσκληση.
4.	Τα τυποποιημένα έντυπα της πρότασης και τα συνοδευτικά έγγραφα είναι πλήρως συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα.
5.	Ο αιτητής εμπίπτει στους δυνητικούς δικαιούχους που καθορίζονται στην πρόσκληση.
6.	Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται στις επιλέξιμες περιοχές οι οποίες αναφέρονται στην πρόσκληση.
7.	Ο προϋπολογισμός του Έργου μπορεί να καλυφθεί από τους οικονομικούς πόρους της πρόσκλησης και είναι μέσα στα καθορισμένα όρια.

B.	Επιλεξιμότητα
1.	Συμβατότητα του προτεινόμενου έργου με το αντικείμενο, τους στόχους και τις Κατηγορίες Δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και τους όρους επιλεξιμότητας, όπως αναφέρονται στην πρόσκληση.
2.	Συμβατότητα της χρονικής περιόδου υλοποίησης του έργου με την περίοδο εφαρμογής του Σχεδίου.

Γ.	Κριτήρια για τη Συμβατότητα με Εθνικές και Κοινοτικές Πολιτικές (κανονικότητα της πρότασης)
1.	Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή της εθνικής νομοθεσίας και των κοινοτικών κανόνων για το περιβάλλον.
2.	Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση.
3.	Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή των κοινοτικών και εθνικών κατευθύνσεων σχετικά με την απασχόληση.

Δ.	Πληρότητα της Πρότασης
1.	Πλήρης και σαφής τεκμηριωμένη περιγραφή του προτεινομένου έργου σύμφωνα με την πρόσκληση.
2.	Σαφής καταγραφή των δραστηριοτήτων, των διακριτών τμημάτων του έργου και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης (χρονικού προγραμματισμού).
3.	Σαφής καταγραφή κόστους υλοποίησης ανά φάση και αξιολόγηση.
4.	Σαφής τεκμηρίωση αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
5.	Σαφής και τεκμηριωμένη περιγραφή του τρόπου διοίκησης.
6.	Σαφής περιγραφή τρόπου λειτουργίας.
7.	Ύπαρξη απαιτούμενων αδειών όπως αυτές περιγράφονται στο σχετικό Έντυπο Αίτησης.

ΓΚ/ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κριτήρια επιλογής προτάσεων

Τα κριτήρια επιλογής των προτάσεων, καθώς και οι αντίστοιχοι συντελεστές βαρύτητας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	Συντελεστής Βαρύτητας
1	Οι γνώσεις των υποψηφίων που σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης (εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση)	15%
2	Η προηγούμενη εμπειρία και ειδικότερα η προηγούμενη εργασιακή εμπειρία.	15%
3	Η πληρότητα και η σκοπιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου	15%
4	Η βιωσιμότητα της υπό ίδρυση επιχείρησης	30%
5	Ο αριθμός των θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν σε συνδυασμό με τη ρεαλιστικότητα του στόχου αυτού.	15%
6.	Ανάπτυξη, παραγωγή και εμπορία νέων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας	10%
	ΣΥΝΟΛΟ	100%

Κριτήριο 1: Γνώσεις των υποψηφίων που σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης (εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση)

Αφορά στην εξέταση και αξιολόγηση της τεκμηριωμένης γνώσης των υποψηφίων (εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση). Οι γνώσεις των υποψηφίων τεκμηριώνονται με **τίτλους σπουδών** που περιέχονται στο φάκελο υποψηφιότητας.

Κριτήριο 2: Η προηγούμενη εμπειρία και ειδικότερα η προηγούμενη εργασιακή εμπειρία

Εξέταση και αξιολόγηση της τεκμηριωμένης εμπειρίας των υποψηφίων. Η εμπειρία των υποψηφίων τεκμηριώνεται με σχετικές βεβαιώσεις, επιστολές προηγούμενων εργοδοτών τους και άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

Κριτήριο 3: Η πληρότητα και η σκοπιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου

Εξέταση και αξιολόγηση των ακόλουθων στοιχείων: αρτιότητα και πληρότητα του τεχνικού σχεδιασμού της πρότασης, εφικτότητα του χρονοδιαγράμματος, ωριμότητα

του έργου, συμβολή στην τοπική ανάπτυξη, τεχνολογικός και καινοτομικός χαρακτήρας της προτεινόμενης επένδυσης, αξιοποίηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας, συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος, συσχέτιση με πρότυπα παραδοσιακού πολιτισμού της χώρας.

Κριτήριο 4: Η βιωσιμότητα της υπό ίδρυση επιχείρησης

Εξέταση και αξιολόγηση των ακόλουθων στοιχείων: προοπτικές της επιχείρησης σε σχέση με τις συνθήκες αγοράς και του κλάδου, εφικτότητα προβλεπόμενων οικονομικών στοιχείων πρώτης τριετίας.

Κριτήριο 5: Ο αριθμός των θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν σε συνδυασμό με τη ρεαλιστικότητα του στόχου αυτού

Εξέταση και αξιολόγηση των νέων θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν και αποτελούν δεσμευτικό στόχο απασχόλησης σε συνδυασμό με την ρεαλιστικότητα του στόχου αυτού.

Κριτήριο 6: Ανάπτυξη, παραγωγή και εμπορία νέων προϊόντων και υπηρεσιών

Εξέταση και αξιολόγηση των προϊόντων ή υπηρεσιών που θα προσφέρει η επιχείρηση και ειδικότερα εάν πρόκειται για νέα ή καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες με υψηλή προστιθέμενη αξία που θα εξυπηρετούν τις σύγχρονες ανάγκες του καταναλωτή.

Διευκρινίζεται ότι όλες οι αιτήσεις θα καλούνται σε προσωπική συνέντευξη από την αρμόδια Επιτροπή που θα αξιολογεί /βαθμολογεί τις αιτήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Νομοθεσία για την Ισότητα Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και μη Διάκριση

Η Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία που κατοχυρώνει την Ισότητα Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και Μη Διάκριση περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, τους πιο κάτω νόμους:

1. Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας (Άρθρο 28).
2. Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 1985 (No. 78/85).
3. Ο περί του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002 [N. 1(III)/2002].
4. Ο περί Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Κυρωτικός) Νόμος του 1962 (N. 39/62).
5. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (Δωδέκατο Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2002 [N. 11(III)/2002].
6. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στη Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμος του 2002 [N. 205(I)/2002].
7. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004 [N. 191(I)/2004].
8. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006 [N. 40(I)/2006].
9. Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 2002 [N. 177(I)/2002].
10. Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος του 2004 [N. 193(I)/2004].
11. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος του 1997 [N. 100(I)/1997].
12. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000 [N. 45(I)/2000].

13. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002 [Ν. 64(I)/2002].
14. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007 [Ν. 109(I)/2007].
15. Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία) στην Εργασία Κανονισμοί του 2002 (ΚΔΠ 255/2002).
16. Ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος του 2002 [Ν. 69(I)/2002].
17. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001 [Ν. 51(I)/2001].
18. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001 [Ν. 143(I)/2001].
19. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002 [Ν. 132(I)/2002].
20. Ο περί ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμος του 2002 [Ν. 133(I)/2002].
21. Ο περί Ταμείων Προνοίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002 [Ν. 130(I)/2002].
22. Ο περί Καταπολέμησης της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Προσώπων και της Προστασίας των Θυμάτων Νόμος του 2007 (Ν.87(I)/2007)
23. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος του 2000 [Ν. 119(I)/2000].
24. Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004 [Ν. 212(I)/2004].
25. Οι περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμοι του 2000 έως (Αρ..2) του 2007
26. Οι περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμοι του 2004 και 2007
27. Ν.42 (I) 2004 Ο Περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος του 2004
28. Ν.59 (I) 2004 Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Προσώπων Άσχετα από Φυλετική ή Εθνοτική Καταγωγή Νόμος του 2004

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.03.001

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.006

(Εγκύκλιος Αρ. 36)

Αρ. Τηλ.: 22-601219

26 Μαρτίου, 2007.

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Γενικό Ελεγκτή,
Επίτροπο Διοικήσεως,
Γενικούς Διευθυντές Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργείων,
Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικό Λογιστή,
Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας,
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου,

**Θέμα: Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης}
Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της
Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας**

Επιθυμώ να αναφερθώ στην Εγκύκλιό μου με Αριθμό 33 και ημερομηνία 5 Ιανουαρίου 2007 σχετικά με το νέο Κανονισμό για την παραχώρηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 28 Δεκεμβρίου 2006¹ (εφεξής ο «Κανονισμός de minimis»).

2. Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος (η), του Κανονισμού de minimis, αυτός δεν εφαρμόζεται για τις ενισχύσεις προς τις προβληματικές επιχειρήσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού de minimis σε προβληματικές επιχειρήσεις είναι παράνομες.
4. Για την ερμηνεία του όρου «προβληματική επιχείρηση» ο Κανονισμός de minimis παραπέμπει στη σελίδα 2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») – Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων². Στο σχετικό απόσπασμα της Ανακοίνωσης αναφέρεται ότι, παρότι δεν υπάρχει σαφής ορισμός της προβληματικής επιχείρησης, η Επιτροπή θεωρεί, για σκοπούς εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών, ότι μία επιχείρηση είναι προβληματική «...εφόσον δεν είναι ικανή, με δικούς της οικονομικούς πόρους ή με τους πόρους που είναι ικανή να εξασφαλίσει από τους ιδιοκτήτες/μετόχους της και τους πιστωτές της, να ανακόψει τη ζημιολογόνο πορεία της, η οποία, χωρίς εξωτερική παρέμβαση από το κράτος, θα την οδηγήσει προς μία σχεδόν βέβαιη οικονομική εξαφάνιση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα».

---

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L379, 28/12/2006, σελ. 5).

² Επίσημη εφημερίδα, C 244, 1.10.2004, σ. 2-17.

4. Συγκεκριμένα, μια επιχείρηση θεωρείται καταρχήν και ανεξαρτήτως μεγέθους προβληματική στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή
- εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, και πάνω από το ένα τέταρτο του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή
- ανεξάρτητα από τη μορφή της εταιρείας, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία.

5. Ακόμα και στην περίπτωση που δε συντρέχει καμία από τις περιστάσεις που αναφέρονται πιο πάνω, μια εταιρεία μπορεί να συνεχίσει να θεωρείται προβληματική, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν οι συνήθεις ενδείξεις μιας προβληματικής επιχείρησης. Οι ενδείξεις αυτές είναι: αύξηση των ζημιών, μείωση του κύκλου εργασιών, διόγκωση των αποθεμάτων, πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, φθίνουσα ταμειακή ροή, αυξανόμενη δανειοληψία, αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων καθώς και εξασθένηση ή εξαφάνιση της αξίας του καθαρού ενεργητικού. Στις σοβαρότερες περιπτώσεις η επιχείρηση μπορεί να έχει ήδη κηρυχθεί σε πτώχευση ή να αποτελεί αντικείμενο συλλογικής πτωχευτικής διαδικασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του κυπριακού δικαίου.

6. Δεδομένης της μεγάλης έκτασης που έχουν πάρει στην Κύπρο οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, είναι προφανές ότι για να τηρηθεί η σχετική πρόνοια του Κανονισμού de minimis θα πρέπει οι ίδιες οι αρμόδιες αρχές που χορηγούν ενισχύσεις de minimis είτε βάσει προγραμμάτων είτε μεμονωμένα να διασφαλίζουν ότι η δικαιούχος επιχείρηση δεν είναι προβληματική υπό την έννοια των προαναφερθέντων κριτηρίων. Η διαδικασία που θα ακολουθείται για τον έλεγχο αυτόν επαφίεται αποκλειστικά στις αρμόδιες αρχές. Η κοινοποίηση των ενισχύσεων de minimis στον Έφορο για καταγραφή τους στο σχετικό μητρώο θα εξυπακούει ότι η επιχείρηση, στην οποία προτίθεται η αρμόδια αρχή να χορηγήσει την ενίσχυση, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως προβληματική. Υπενθυμίζεται ότι οι ενισχύσεις de minimis, ως μη κρατικές ενισχύσεις, δεν αξιολογούνται από τον Έφορο ούτε από την Επιτροπή αλλά εφαρμόζονται αυτόματα με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού de minimis.

7. Το Γραφείο μου είναι πάντοτε στη διάθεση όλων των αρμόδιων αρχών για πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις.

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Κοιν.: - Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης.